

Konczek József

Emlék a gaz városából

Nyizsnij Novgorodban kézen fogva sétálnak a lányok –
Ez tetszett legjobban az egészben.

Az uzorcsátos¹ házak térdig füves udvarába is, bizony, benéztem...

...de hogy miképpen tudták a villamoskocsijaikat összeválogatni!
Volt ott kék meg zöld, nyitott rácsplatós, olasz csukott meg német
és tán valami pakli.

Elmentem az óvárosban a múzeum Peskov-házba is,
ahol Makszim Gorkij élte kisgyermekkorát
a nagyapánál... azt a házat a kémény pincétől padlásig belülről fogja át
s így melegít... ügyes volt az öreg Peskov, ha csizmadia is.

Ott áll a Francia Bank egykori tekintélyes nagy épülete
még a forradalom előtti időkből, és nem renoválták... „szicsasz”
hűvös folyosók, ajtók magas kilincsekkel...
eget verő hars írógépcsattogás...

És az autógyár nagy kiállítása
(sz azért mentünk újságírni) ... soha jobb...
a szerelőcsarnok végtelen – a Górkovszkij Avtozavód –
s a placcon elit jéghercegnők a volánnál, Natása meg Mása.

Ott a Volga olyan, olyan... mert ott ömlik belé az Oka,
a kikötő, mint valami tenger,
és a széles lépcsősor, amit a venger-
avsztricsokkal² építtettek meg,
hadifoglyokkal, búslakodni a fiúknak biztos volt oka.

KONCZEK JÓZSEF (1942) költő, író, újságíró, tanár.

- 1 Díszes-faragásos ablakkeret.
- 2 Az Osztrák–Magyar Monarchia hadifoglya.

Elgondoltam, beszélgethetnék Gorkijjal, mondhatnám, ő, mester
egykor ezt a várost átkeresztelték rólad, s most megint
a Fenséges Nyizsnyij Novgorod
(mert jár neki ez a szép cím), s mit szólsz hozzá,
s mondja: Jóska, ha úgy gondolod...

S tetszett valami még neked? Jaj, hát az az ostornyélszerű
pólya-ringató a Peskov-házban vagy hol, mert az úgy van megszerkesztve,
hogy a tűzhelynél álló gazdasszony néha egy kicsit meglökdöshesse,
s ringatózzék, ne bömbölgjön a kisbaba...

igen, nálunk ilyen egyszerű.

Lányaink? A lányaink? Hát mondhatom, nagyon... a szőke
meg a feketegöndör meg gyengédvörös, de a szőkék, szőkék...
amikor énekeltek és harmonika is szólt,
de hogy az egész városban nem találni se egy rendes kocsmát,
se egy tisztességes bisztrót,
hát ez bizony...

s no persze, az asszonyok, mellben-farban
az az igazi jó oroszos bőség!

Csurgai Ferenc: Fonat (anyagában színezett beton, 47×77×22 cm, 1998)